

NOTA DE FUNDAMENTARE

la proiectul de Ordin cu privire la stabilirea unui plan de control coordonat în vederea stabilirii prevalenței practicilor frauduloase în comercializarea anumitor produse alimentare

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ
<p>Proiectul de Ordin cu privire la stabilirea unui plan de control coordonat în vederea stabilirii prevalenței practicilor frauduloase în comercializarea anumitor produse alimentare a fost elaborat de către Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare.</p> <p>Subdiviziunea: Direcția siguranța alimentelor</p> <p>Persoana responsabilă: Platon Valentina – consultant,</p> <p>Date de contact: e-mail: valentina.platon@maia.gov.md, tel. 022 503 951</p>
2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ
<i>2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ</i>
<p>Sursa proiectului: proiectul este elaborat ca urmare a angajamentelor asumate de Republica Moldova în baza Acordului de Asociere între Republica Moldova, pe de o parte, și Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora, pe de altă parte, ratificat prin Legea nr.112/2014.</p> <p>Temeiul legal:</p> <p>În temeiul art. 1 alin. (3) lit. a) din Legea nr. 306/2018 privind siguranța alimentelor.</p> <p>Proiectul de Ordin cu privire la monitorizarea produselor alimentare de origine animală pentru determinarea prevalenței practicilor frauduloase în comercializarea anumitor produse alimentare vine întru executarea acțiunii nr. 39 Clusterul 5, Anexa A din Programul Național de Aderare pentru anii 2025-2029, aprobat prin Hotărârea de Guvern nr. 306/2025.</p>
<i>2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative</i>
<p>Problema care a impus elaborarea Proiectului de Ordin este riscul plasării pe piață a produselor alimentare neconforme, precum și riscul afectării sănătății publice și informarea incorectă a consumatorului prin practici frauduloase în comercializarea acestora.</p> <p>De asemenea, problema dată implică și următoarele lacune precum prezența cărnii de cal în produsele alimentare ce ar trebui să conțină doar carne de vită și prezența unor reziduuri de fenilbutazonă în carnea de cal asin, măgar sau bardou, proaspătă sau congelată, destinată consumului uman.</p> <p>Părțile interesate afectate:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor (ANSA) – responsabilă pentru efectuarea controalelor oficiale pentru stabilirea practicilor frauduloase.2. Agenții economicii din industria alimentară – responsabili pentru asigurarea pieței cu produse conforme.3. Consumatorii finali – cetățeni de toate vârstele, ce sunt expuși riscului toxicologic. <p>Cadrul normativ privind siguranța alimentelor în domeniul agroalimentar și anume controlul coordonat pentru stabilirea prevalenței unor practici frauduloase în comercializarea anumitor produse alimentare este reglementat de acte legislative și normative, inclusiv legi, Hotărâri de Guvern și proceduri specifice ale Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor (ANSA), precum Legea 50/2013 cu privire la controalele oficiale pentru verificarea conformității cu legislația privind hrana pentru animale și produsele alimentare și cu</p>

normele de sănătate și de bunăstare a animalelor, Hotărârea de Guvern nr. 692/2025 pentru aprobarea Cerințelor specifice de igienă care se aplică alimentelor de origine animală, Legea nr. 279/2017 privind informarea consumatorului cu privire la produsele alimentare. Cu toate acestea, se remarcă unele deficiențe în cadrul normativ, care nu asigură o aliniere completă cu standardele Uniunii Europene.

Ca urmare a adoptării Legii privind siguranța alimentelor este necesar de elaborat cadrul normativ secundar de implementare a legii prenotate. Referindu-ne la anumite particularități legate de conținutul produsului indicat pe etichetă și detectarea reziduurilor de substanțe farmacologice în cadrul controalelor coordonate și la măsurile de monitorizare care trebuie întreprinse în cazul unor neconformități constatate în temeiul Legii nr.306/2018, prin urmare, astfel de norme specifice privind controalele coordonate și măsurile de monitorizare și control care trebuie întreprinse de autoritatea competentă în cazul unei neconformități în vederea luării în considerare a particularităților produselor alimentare ce conțin carne de vită și a cărnii de cal destinate consumului uman, ar trebui prevăzute în prezentul proiect.

3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse

Principalele obiective ale intervenției se remarcă prin asigurarea siguranței alimentelor, asigurarea unui nivel ridicat de sănătate publică, responsabilizarea operatorilor din sectorul alimentar, asigurarea aplicării legislației alimentare, asigurarea conformității dintre legislația Uniunii Europene și legislația Republicii Moldova, și facilitarea comunicării între reprezentanții autorității competente și operatorii din sectorul alimentar.

Obiectivele urmărite prin aprobarea actului normativ includ alinierea până în anul 2028 a legislației naționale în domeniul siguranței alimentelor la prevederile Regulamentelor Uniunii Europene prin crearea unui sistem complex a metodelor analitice pentru eșantioanele extrase din produsele alimentare ce conțin carne de vită și din carnea de cal destinată consumului uman, și de informare corectă a consumatorilor.

Se preconizează:

- asigurarea unui nivel ridicat de sănătate publică;
- asigurarea unui nivel ridicat al inofensivității produselor alimentare
- asigurarea respectării anumitor cerințe la analiza probelor prelevate;
- asigurarea calității rezultatelor analizelor efectuate;

3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Proiectul dat stabilește anumite norme specifice cu privire la monitorizarea produselor alimentare de origine animală pentru determinarea prevalenței practicilor frauduloase în comercializarea anumitor produse alimentare și în ceea ce privește anumite acțiuni întreprinse de reprezentanții autorității competente în urma controalelor oficiale.

Proiectul de Ordin stabilește cerințe esențiale pentru stabilirea prevalenței unor practici frauduloase în comercializarea anumitor produse alimentare, în scopul protejării sănătății publice, siguranței alimentare și sporirii siguranței consumatorilor. Printre prevederile principale și elementele de noutate se regăesc:

- Stabilirea normelor specifice de etichetare a produselor alimentare
- Asigurarea respectării legislației alimentare
- Desfășurarea controalelor adecvate la nivelul distribuției cu amănuntul
- Stabilirea prevalenței unor practici frauduloase în comercializarea anumitor produse alimentare
- Determinarea eșantioanelor reprezentative pentru desfășurarea controalelor oficiale
- Utilizarea metodelor fiabile care permit detectarea într-un eșantion, a prezenței unor proteine provenite de la specii nedeclarate
- Repetarea testelor de screening

<ul style="list-style-type: none"> – Efectuarea controalelor desfășurate în unitățile care manipulează carnea de cal destinată consumului uman – Detectarea reziduurilor de fenilbutazonă pe baza unui eșantion reprezentativ în carnea de cal destinată consumului uman – Raportarea rezultatelor testelor de confirmare RT-PCR ale eșantioanelor pozitive la screening pentru prezența cărnii de cal – Raportarea rezultatelor de asigurare a respectării legislației
<p><i>3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare</i></p>
<p>Prezenta Hotărâre de Guvern intră în vigoare odată cu intrarea în vigoare a Legii nr. 306/2018 privind siguranța alimentelor.</p>
<p>4. Analiza impactului de reglementare</p>
<p><i>4.1. Impactul asupra sectorului public</i></p>
<p>Prevederile prezentului proiect au impact pozitiv asupra sănătății publice, a siguranței alimentelor și a protecției consumatorilor, prin prevenirea fraudelor alimentare și asigurarea conformității produselor cu legislația în vigoare.</p> <p>Se preconizează că ANSA va trebui să își mărească capacitatea logistică pentru a asigura implementarea eficientă a noilor norme privind condițiile de monitorizare și gestionare a sistemului informațional.</p> <p>ANSA operează cu un buget care acoperă controalele oficiale. Aceste costuri acoperă:</p> <ul style="list-style-type: none"> • instruirea suplimentară a personalului, • achiziția de echipamente specializate pentru controlul sanitar-veterinar.
<p><i>4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative</i></p>
<p>Având în vedere că autoritatea competentă de control pentru produsele de origine animală este Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor, conform art. 4 alin. (1) din Legea nr. 82/2024 privind controalele oficiale în domeniul agroalimentar, costurile pentru implementarea proiectului de Ordin vor fi acoperite din bugetul acesteia. Adicional, vor fi suportate costuri din partea autorității competente responsabile de control pentru instruirea și informarea reprezentanților autorității competente, a inspectorilor din cadrul Agenției și din cadrul Subdiviziunilor teritoriale.</p>
<p><i>4.3. Impactul asupra sectorului privat</i></p>
<p>Pentru sectorul privat, necesitatea de investiții adiționale sau alte costuri se vor stabili în cazul de identificare a careva neconformități la produsele alimentare vizate, precum și dacă cad sub incidența planului național de monitorizare pentru prelevări de probe, cheltuieli care sunt suportate direct de agentul economic, indiferent de formele juridice de organizare a întreprinderilor, întrucât prevederile Proiectului de Ordin stabilesc frecvențele minime uniforme pentru controalele oficiale, iar cerințele de biosecuritate își păstrează caracterul obligatoriu de implementare ca și în normele actuale. Impactul asupra sectorului privat se remarcă prin responsabilizarea operatorilor din sectorul alimentar care poartă răspundere pentru etichetarea și comercializarea produselor alimentare.</p> <p>Toate costurile care rezultă din controalele oficiale, inclusiv eșantionarea, analiza, depozitarea și orice alte măsuri adoptate sunt suportate de către operatorii din domeniul alimentar.</p>
<p><i>4.4. Impactul social</i></p>

<p>Prevederile prezentului proiect au impact pozitiv asupra sănătății publice, a siguranței alimentelor și asupra sănătății și bunăstării animalelor având în vedere că se va efectua controlul produselor alimentare ce conțin carne de vită și a cărnii de cal pentru consum animal printr-o frecvență corespunzătoare.</p>
<p><i>4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal</i></p>
<p>Impactul asupra datelor cu caracter personal nu a fost analizat, deoarece Proiectul de Ordin nu are incidente normative asupra acestui subiect.</p>
<p><i>4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen</i></p>
<p>Impactul asupra echității și egalității de gen nu a fost analizat, deoarece Proiectul de Ordin nu are incidente normative asupra acestui subiect. În prezent, sectorul zootehnic angajează un număr egal de femei și bărbați, iar modificările cerute de regulament nu afectează în mod disproporționat un gen sau altul.</p>
<p><i>4.5. Impactul asupra mediului</i></p>
<p>Impactul asupra mediului nu a fost analizat, deoarece Proiectul de Ordin nu are incidente normative asupra acestui subiect.</p>
<p><i>4.6. Alte impacturi și informații relevante</i></p>
<p>Nu s-au identificat alte impacturi.</p>
<p>5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE</p>
<p>Proiectul de Hotărâre de Guvern este elaborat ca urmare a angajamentelor asumate de Republica Moldova în baza Acordului de Asociere între Republica Moldova, pe de o parte, și Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora, pe de altă parte, în conformitate cu <i>art. 68 din Capitolul 12 (Agricultura și dezvoltarea rurală) din Titlul IV din Acordul de Asociere între Uniunea Europeană și Republica Moldova.</i></p>
<p><i>5.1. Măsuri normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională</i></p>
<p>Prezentul proiect stabilește un cadru legislativ unic pentru organizarea controalelor coordonate în vederea verificării conformității cu legislația Uniunii pe întreg lanțul agroalimentar. Legislația Uniunii Europene care este transpusă prin prezentul proiect prevede cerințe detaliate care trebuie respectate și care impun competențe speciale și mijloace specifice pentru efectuarea controalelor coordonate.</p> <p>Prezentul proiect de Ordin cu privire la monitorizarea produselor alimentare de origine animală pentru determinarea prevalenței practicilor frauduloase în comercializarea anumitor produse alimentare, transpune:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Recomandarea Comisiei din 18 februarie 2013 privind un plan coordonat de control pentru stabilirea prevalenței unor practici frauduloase în comercializarea anumitor produse alimentare (2013/99/UE) – Recomandarea Comisiei din 27 martie 2014 privind un al doilea plan de controale coordonate pentru stabilirea prevalenței unor practici frauduloase în comercializarea anumitor produse alimentare (2014/180/UE) <p>Gradul de compatibilitate a actelor UE cu proiectul în cauză este reflectat în tabelele de concordanță elaborat conform prevederilor Regulamentului privind armonizarea legislației Republicii Moldova cu legislația Uniunii Europene aprobat prin Hotărârea de Guvern nr.1171/2018.</p>
<p><i>5.2. Măsuri normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE</i></p>
<p>Prezentul proiect reprezintă cadrul normativ național secundar de implementare a Legii nr.306/2018 privind siguranța alimentelor și este elaborat în temeiul art. 1 alin. (3) lit. a) din legea prenotată, care prevede:</p> <p><i>(3) Principalele obiective ale legislației din domeniul alimentar sunt:</i></p> <p><i>a) protecția vieții și a sănătății umane, a intereselor consumatorului, prevenirea practicilor</i></p>

frauduloase sau înșelătoare, de falsificare a produselor alimentare;

6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ

Întru respectarea art. 9 al Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional Anunțul de inițiere a elaborării a fost publicat la compartimentul Transparență decizională:

<https://particip.gov.md/ro/document/stages/proiectul-de-ordin-cu-privire-la-stabilirea-unui-plan-de-control-coordonat-in-vederea-stabilirii-pre/16356>

Întru respectarea cu art. 11 alin. (2²) din Legea nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, va fi publicat Anunțul de consultare.

7. Concluziile expertizelor

În conformitate cu art. 35 al Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative proiectul se supune expertizei de compatibilitate cu legislația UE și susținut de către Centrul de Armonizare a Legislației.

În conformitate cu art. 36 al Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative, proiectul se supune expertizei anticorupție de către Centrul Național Anticorupție. În raportul de expertiză se menționează că:

” Proiectul corespunde interesului public general, deoarece va contribui la realizarea angajamentelor asumate de Republica Moldova în baza Acordului de Asociere între Republica Moldova, pe de o parte, și Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora, pe de altă parte, ratificat prin Legea nr. 112/2014”.

În conformitate cu art. 37 al Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative proiectul se supune expertizei juridice de către Ministerul Justiției. Ca urmare a obiecțiilor prezentate în expertiza juridică proiectul în cauză se redactează conform tehnicii legislative și a prevederilor Legii nr.100/2017.

8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent

Prezentul proiect reprezintă cadrul normativ național secundar de implementare a Legii privind siguranța alimentelor și este elaborat în temeiul art. 1 alin. (3) lit. a) din Legea nr. 306/2018 privind siguranța alimentelor.

9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ

Implementarea prevederilor proiectului în cauză se va efectua din bugetul de stat în limita mijloacelor alocate pentru activitatea ANSA și nu necesită mijloace financiare suplimentare.

Secretar de Stat

Tatiana NISTORICĂ

Ex.: Platon Valentina

Tel. 022 503 951